

ŠIRŠÍ VZTAHY. Řešené území parku u Roškotova divadla se nachází ve výhodné poloze nedaleko historického centra města. Území je ohraničeno ulicemi Husovou, Ježkovou a Lukesovou. Nedávným dokončením revitalizace a úprav parku u blízkého kostela Nanebevzetí Panny Marie a novým propojením tohoto areálu s ulicí Husovou přímo naproti divadlu bylo posíleno napojení parku u Roškotova divadla na městské centrum (městskou památkovou zónu). Park u divadla se tak může stát součástí atraktivní městské trasy s významnými památkami a vysokou pobytovou hodnotou.

SOUČASNÝ STAV PARKU. Jedná se o významný městský park se solidní vzrostlou zelení, jehož potenciál není v současné době využit. Význam samotného parku je umocněn sousedstvím s budovou Roškotova divadla, která patří v kontextu meziválečné funkcionalistické architektury u nás k jedinečným stavbám a právem získala status Národní kulturní památky. Samotný park není příliš navštěvován a v současné době nemá jasnou koncepci a obsah. Myšlenka propojení divadla a jeho bezprostředního okolí se samotným parkem nebyla v průběhu let nikdy plnohodnotně realizována. Park i okolí divadla se nachází ve špatném technickém i morálním stavu s těmito nedostatky: zastaralý a dožilý mobiliář (lavičky, odpadkové koše, herní prvky), dosloužilé asfaltové dětské dopravní hřiště, rozpadající se konstrukce zídek, vyrovnávacích schodišť a podezdívek zrušeného oplocení, nevzhledná podoba budovy trafostanice, formální funkce parčíku s bustou J. Kociána s nevhodnou výsadbou keřů, bránící kontaktu s vlastním parkem a narušující funkci hlavního nástupního prostoru do parku, problematický, zuženy, de facto „ neexistující “ vstup do parku z Lukesovi ulice, zatarasený dnes nevyužívanou vilou ve špatném technickém stavu (dříve DDM), nejasně definovaný „vyšlapaný“ vstup z Ježkoví ulice, dodatečné výsadby keřů a dřevin na svahování a v okolí západní fasády divadla, které znepřehledňují a zakrývají pohled na divadlo z prostoru parku, přehustěná vzrostlá zeleň mezi Ježkovou ulicí a divadlem, znesnadňující průhledy na divadlo, nedořešená stanoviště kontejnerů na odpadky jak u divadla, tak při severním cípu parku, rozpadlá „terasa“ na dodatečné přístavbě skladů pro divadelní restauraci při západní fasádě divadla, rozpadající se opěrné zdi z režných cihel v bezprostředním okolí divadla, neexistující koncepce a celková zanedbanost parku. Hlavní stávající hodnotou parku jsou původní vegetační prvky a skupiny. Jedná se převážně o letité vzrostlé listnaté a jehličnaté stromy, o které je však pro jejich zachování a dlouhodobé působení v kompozici parku nutné pečovat. Vedle hodnotných dřevin jsou v parku skupiny jehličnanů a přestárých ovocných stromů, které jsou na konci své životnosti.

NOVÝ PROSTOROVÝ KONCEPT PARKU. V nové studii parku bylo využito symbiózy s výjimečnou architekturou budovy divadla. Nový koncept částečně navazuje na dochovaná perspektivní zobrazení a situační nákres od architekta Roškota dokumentující jeho pojetí úprav okolí divadla, které však v této podobě nebyly realizovány. Roškot využil geometrii architektury divadla (kruhová výseč hlediště a foyeru - výseč kružnice, která je propsána do vstupního průčelí divadla) k organizaci prostoru v jeho okolí (viz obr. 1). Tento Roškotův přístup byl rozvinut v novém návrhu samotného parku. Křivka fasády byla protažena do prostoru parku a stala se jeho základní dispoziční páteří, na kterou jsou navěšeny jednotlivé části (segmenty) parku (viz obr. 2). Nenásilně tak propojuje park s divadlem a vzájemnou interakcí definuje jejich nový vztah při maximálním zachování a respektování původní kompozice a druhového zastoupení stávající hodnotné vzrostlé zeleně. Základní geometrická struktura parku, která vychází z budovy divadla, zachovává důležité směry pohybu přes park, ale nevytváří klasickou strukturu cestíček, spíše plochy s různým charakterem, po kterých je umožněn svobodný pohyb, zprostředkují setkávání, relaxaci a hru (viz obr. 3). Novou geometrickou strukturu parku bude možné vnímat také z vyšších horizontů - z „terasy“ na náměstíčku před vstupem do divadla, z „amfiteátru“ a také z divadelních balkonů a teras, které jsou charakteristickým plastickým prvkem prostorových průniků jednotlivých hmot budovy divadla.

KONCEPT ZELEŇÉ PARKU A OKOLÍ ROŠKOTOVA DIVADLA. Koncept zeleně vychází ze současných hodnot parku, kterými jsou zejména stávající vzrostlé stromy, charakter a kompozice těchto výsadeb. Sortiment použitých dřevin bude tyto hodnoty respektovat a navazovat na ně v co nejpřirozenější formě, aby byla zachována autenticita místa. Výhledově jde zejména o obnovu dožívajících jehličnatých stromů stejnými nebo příbuznými druhy, ale také o náhradu současného přestárého ovocného sadu dřevinami, evokujícími původní využití plochy. K těmto výsadbám přirozeně patří také porosty luční, které jsou zde ztvárněny výsadbami trvalek a travin, jež dostanou do parku potřebný život a proměnlivost. Okrasné muchovníky vysazené v pásech travin pak mají vedle funkce estetické přínos i pro volně žijící ptactvo, které ho vyhledává pro jeho plody. V blízkosti dětského hřiště jsou použity rostliny odolné a nejedovaté, které mohou podnítit děti v dalších kreativních činnostech (např. šišky borovic). Potřebný pocit intimity v parku je pak zajištěn pásy travin s výsadbami muchovníků, oddělujícími okolní zástavbu a komunikaci od pobytové části. Jsou zde však zachovány i potřebné průhledy do okolí. Při obnově je brána v úvahu také udržitelnost prostoru, kdy je snaha minimalizovat údržbu zeleně sjednocením ploch výsadeb a ploch travnatých. V místech, kde by trávník rostl jen s obtížemi, je pak navržena plošná výsadba nenáročných pokryvných rostlin, které zde vytvoří potřebný zápoj.

JEDNOTLIVÉ ČÁSTI PARKU.

1. VSTUPNÍ PŘEDPROSTOR DIVADLA (NÁMĚSTÍČKO) S TERASOU. Prostor před divadlem bude po zrušení a odstranění pietního parčíku a keřů zabraňujících vizuálnímu kontaktu s parkem jasně definován. V rámci náměstíčka je navržena vyhlídková a odpočinková „terasa“ s dřevěným povrchem a lavičkami. Terasa bude doplněna a stíněna výsadbou stromů (např. kultivary platanu) v geometrickém rastru a bude nabízet místo pro odpočinek, čekání a nové pohledy na park a divadlo. Stávající režná cihelná zídka bude vzhledem k špatnému technickému stavu rozebrána a nahrazena replikou z režných cihel. Hrana nové terasy ve formě opěrné zdi je rovněž navržena z režných cihel. Režné cihly byly architektem Roškotem použity na stávající architektonické prvky (zejména opěrné zdi a zídky) v okolí divadla. Náměstíčko doplní pás zeleně, který vystupuje podél plotové zdi k soudu na šíři trafostanice a vhodnými výsadbami (viz koncept zeleně) spoluvytváří prostředí pro reprezentativní vstup do divadla.

2. STUPŇOVITÉ SEZENÍ, PŘÍRODNÍ AMFITEÁTR. Pod náměstíčkem a „terasou“ je provedena úprava svahování. Do nově vzniklého travnatého svahu jsou osazeny betonové stupně (ušlechtilý bílý beton) amfiteátru, které umožňují posezení a pohled do parku z nadhledové perspektivy nebo sledování kulturních akcí na pódiu, které je navrženo vedle stávající trafostanice. Schodištěm podél amfiteátru lze také sestoupit do prostoru parku.

3. VÍCEÚČELOVÉ PÓDIUM. Nově navržené víceúčelové pódium má povrch z exotického dřeva. Je zastřešeno lehkou ocelovo-dřevěnou konstrukcí se zelenou střechou. Púdorysně navazuje na stávající trafostanici.

4. TRAFOSTANICE. V rámci nové koncepce parku projde objekt trafostanice kultivací vnějšího vzhledu - obklad režnými cihelnými pásky, celková výměna zámečnických výrobků, výplní otvorů, oprava a ozelenění ploché střechy atd. - tak, aby nepůsobila rušivě a zapojila se do nové podoby parku. Varianta jejího vymístění z prostoru parku je technicky i ekonomicky nereálná.

5. CENTRÁLNÍ ZÓNA PARKU. Pomyslný střed (srdce) parku, centrální komunikační prostor, místo pro setkávání, relaxaci, pořádání výstav, posezení ve stínu vzrostlé zeleně. Materiálově se jedná o plochu s mlatovým povrchem. V jejím rámci jsou volně rozmístěny lavičky, popř. další prvky posezení, drobné herní prvky pro nejmenší děti apod. Stávající stromy vyrůstají ze štěrkových resp. ozeleněných kruhových polí, které jsou omezeny „neviditelnou“ ocelovou obrubou.

6. ZÁPADNÍ PŘEDPROSTOR DIVADLA (KAVÁRNY) SMĚREM DO PARKU. Stávající rozpadlá „terasa“ při západní fasádě divadla byla vybudována na střeše přístavby se sklady, které sloužily dnes již nefungujícím gastro a zábavním zařízením v 1.PP divadla. Tato terasa v minulosti nikdy nefungovala jako propojující prvek mezi interiérem a exteriérem budovy. Vzhledem k tomu, že byla skladovací přístavba provedena dodatečně a nebyla tak součástí původního realizovaného projektu divadla, uvažuje nová koncepce parku v souladu s SHP s jejím odstraněním. Nový návrh parku pracuje s myšlenkou obnovení provozu kavárny pod divadlem. Tato varianta počítá s umístěním venkovního obytového prostoru (zahrádky) pro obnovenou kavárnu na úrovni 1.PP divadla. Úrovňového propojení bude dosaženo odstraněním terénního valu v rámci vybourávání stávající přístavby skladů a na vlastní propojení parku s kavárnou bude nutné vybourat výplňové obvodové zdivo jednoho konstrukčního pole mezi dvěma ŽB pilíři nosného skeletu budovy. Výhodami této varianty jsou zejména úrovnňové propojení parku s kavárnou (1.PP divadla), získání bezbariérového přístupu do kavárny, prosvětlení doposud temného (bezokenního) „podzemního“ prostoru divadla, přímý kontakt s parkem. Samotný předprostor západního vstupu do kavárny fungující současně jako zahrádka kavárny je „vymezen“ půlkruhovou zídkou zapuštěnou do terénu. Vlivem všech těchto benefitů získá kavárna na atraktivitě a její provoz by tak mohl být dlouhodobě udržitelný. Její úroveň by měla odpovídat architektonickým kvalitám domu, ve kterém je situována. Někáká forma denního osvětlení 1.PP a propojení tohoto prostoru s parkem byla ostatně uvažována i v původním projektu divadla, nicméně nebyla nakonec realizována. Část terénního valu bude nahrazena přístupovou terasou, do které ústí vstup do prostoru kavárny z úrovně zvýšeného ochozu 1.PP a dále také navazuje na hlavní vstup do parku z náměstíčka před divadelní budovou. Terasa je tvořena opěrnými zdmi z režného cihelného zdiva a tak se materiálově propojuje s obdobnými prvky v okolí divadla a v parku.

7. KRYTÁ PERGOLA. Ocelová konstrukce přiléhající k půlkruhové páteřní komunikaci vedoucí parkem. Pergola je osazena lavičkami a pítkem. Pochůzí povrch je z exotického dřeva. Zastřešení pergoly je navrženo z dřevěných stínících lamel a skla. Svou křivkou „objímá“ pergola hlavní pobytovou travnatou plochu parku, v jejímž ohnisku se nachází vodní prvek – fontána.

8. VODNÍ PRVEK - FONTÁNA. Nachází se v centru půlkruhové pergoly a těžišti hlavní pobytové travnaté plochy. Fontána má přirozenou formu kruhu s kaskádovitým dnem ze žulových stupňů. Pochůzí plocha kolem fontány je navržena ze žulových desek se spárořezem ve formě soustředných kruhů. Po obvodu fontány se obtáčí sezení, které je zapuštěné do okolní travnaté plochy. V kontaktu s vodním prvkem tak lze být přímo na okraji vodní plochy nebo s malým odstupem na zapuštěném sezení nebo při pobytu na travnaté ploše v bezprostředním okolí fontány.

9. PLOCHA S HERNÍMI PRVKY. Segment parku mezi pergolou a západní plotovou zdí věnovaný dětským herním prvkům. Povrch plochy je z bezpečnostních úvodů tvořen kulatým šterkem (kačirkem) menších frakcí. Plocha je vhodně přistíněna stávajícími stromy a bude osazena herními prvky pro různé věkové kategorie. Převažujícím materiálem bude akátové dřevo.

10. POBYTOVÉ TRAVNATÉ PLOCHY. Rozsáhlé pobytové plochy s udržovanou travnatou plochou, lokálně stíněné stávající vzrostlou zelení určené k volnému pohybu, pobytu a relaxaci.

11. SERVISNÍ OBJEKT (ZÁZEMÍ PARKU). Drobná stavba bude postavena v prostoru stávající vily po jejím zbourání. Jedná se o objekt kruhového půdorysu. Vnější plášť domu je navržen z pohledových režných cihel. Materiálově tak navazuje na ostatní stávající nebo navržené drobné stavby a architektonické prvky v parku (opěrné zdi, plotové zdi, terasy, trafostanici, stanoviště TKO apod.) V objektu je umístěno především veřejné WC, včetně invalidního a dále drobné občerstvení přes výdejní okénko (zmrzlina) a skladové zázemí parku.

12. VÝCHODNÍ PROSTOR PŘED VSTUPEM DO 1.PP DIVADLA. Jedná se o zapuštěný prostor před vstupem do kavárny (před hl. vstupem do 1.PP divadla) z východní strany. Z náměstíčka před divadlem se do něj sestupuje stávajícím žulovým schodištěm podél fasády divadla. Zapuštěný prostor je vymezen stávající půlkruhovou opěrnou zdí z režných cihel. Stěna byla v minulosti vícekrát opravována a sanována (často necitlivě) a její dnešní stav je esteticky a technicky nevyhovující. Stěnu bude nutné rozebrat, vyřešit po statické a technické stránce a nahradit replikou. V tomto prostoru je možné zřídít vyhrazené parkoviště pro účinkující, hosty a V.I.P. s kontrolovaným vjezdem (např. elektronickým výsuvným patníkem).

13. NOVÉ PLOCENÍ. Jedná se o oplocení mezi stávající trafostanicí a objektem veřejného WC resp. nově definovaným vstupem z Lukesovy ulice. Stávající rozpadlé drátěné oplocení bude nahrazeno plnou zdí z režných cihel, která pohledově uzavírá a definuje tuto stranu parku.

14. OPĚRNÉ ZÍDKY, RAMPY A VYROVNÁVACÍ SCHODIŠTĚ. Liniové architektonické prvky, které definují různé výškové úrovně a hranice parkového prostoru. Materiálem je ušlechtilý pohledový beton v kombinaci s žulovými stupni a pochůzími plochami ze žulové mozaiky.

VSTUPY DO PARKU

VSTUP Z HUSOVY ULICE. Hlavní nástupní prostor do parku, posílena funkce náměstíčka před divadlem. Odstranění pietního parčíku a keřů. Navržena vyhlídková a odpočinková „terasa“ s dřevěným povrchem a lavičkami. Terasa bude doplněna a stíněna výsadbou stromů (např. kultivary platanu) v geometrickém rastru a bude nabízet místo pro odpočinek, čekání a nové pohledy na park a divadlo. Na komunikaci před divadlem je uvažováno s realizací silničního retardéru pro zpomalení průjezdu a dopravy a zřízení úrovňového pěšího přechodu v místě vyústění spojnice s parkem u kostela potažmo s historickým centrem města.

VSTUPY Z JEŽKOVY ULICE. Při vstupu budou odstraněny původní dožilé zídky, které budou nahrazeny novými, včetně nového stanoviště pro kontejnery na odpadky. Podél ulice bude na straně parku dobudován chodník ze žulové mozaiky. Břehy parku k Ježkově ulici budou nově vyspádovány, očištěny od keřů a osázeny - potřebný pocit intimity v parku bude zajištěn pásy travin s výsadbami muchovníků, oddělujícími okolní zástavbu a komunikaci od pobytové části. Zásobovací vjezd do divadla a plocha před ním budou zachovány, pouze tvarově upraveny a předlážděny.

VSTUP Z LUKESOVY ULICE. V současné době nevyhovující, sevřený (prakticky neexistující) nástup do parku. Návrh předpokládá zbourání stávající vily a vytvoření nového vzdušného vstupu z této strany parku. Součástí vstupu je kruhový servisní objekt s integrovaným WC pro veřejnost.

PARK U ROŠKOTOVA DIVADLA
STUDIE DÍLČÍCH ČÁSTÍ PARKU
ÚSTÍ NAD ORLICÍ
ING.ARCH.VLADIMÍR ŠOLC
ŽÁROVKA ARCHITEKTI
KŘÍŽÍKOVA 788
HRADEC KRÁLOVÉ 500 03
PRŮVODNÍ ZPRÁVA
08 / 2020
<div><div><div><div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div><div><div></div></div></div></div></div></div>

Ing. arch. Vladimír Šolc